T007 A HÀM VII 100-Q07 Biệt Dịch-hết

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

128. Moät thôøi, Ñöùc Theá Toân du haønh töø thoân Maït lao ñi daàn ñeán röøng Anh vuõ dieâm voâ quaû thuoäc thoân Öu-laâu-taàn-loa. Thoân tröôûng teân Lö Taùnh, töø xa ñaõ nghe ñoàn Ñöùc Theá Toân du haønh töø thoân Maït lao ñeán röøng Anh vuõ dieâm voâ quaû thuoäc khu xoùm Öu-laâu-taàn-loa, neân suy nghó: "Ta nghe ñoàn giaùo phaùp do Theá Toân Cuø-ñaøm noùi ra coù theå dieät tröø taát caû khoå, taäp trong hieän taïi. Ta ñang muoán dieät tröø ñöôïc nhöõng thöù aáy, vaäy neân ñeán gaëp Ngaøi ñeå ñöôïc nghe dieäu phaùp ñoù. Coù theå Ngaøi seõ giaûng daïy cho ta veà con ñöôøng dieät taän khoå, taäp". Sau khi suy nghó, Lö Taùnh rôøi khoûi thoân ñeán gaëp Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, ngoài qua moät beân, baïch Phaät: –Thöa Theá Toân, con nghe raèng giaùo phaùp do Nhö Lai thuyeát giaûng coù theå dieät tröø khoå, taäp cuûa chuùng sanh trong hieän taïi. Laønh thay! Theá Toân, xin Ngaøi töø bi thöông caûm, chæ daïy cho con veà phöông phaùp coù theå dieät tröø khoå, taäp trong hieän taïi. Ñöùc Theá Toân baûo oâng ta: –Neáu Ta giaûng cho oâng veà khoå, taäp vaø phaùp dieät khoå ñaõ töøng coù ôû voâ soá ñôøi trong quaù khöù thì oâng coù khi tin hoaëc khoâng tin; coù khi öa thích hay khoâng öa thích. Neáu ta giaûng cho oâng veà khoå, taäp vaø phaùp dieät khoå seõ coù ôû voâ soá ñôøi trong vò lai thì oâng coù khi tin, hoaëc khoâng tin; coù khi öa thích hoaëc khoâng öa thích. Ñöùc Phaät laïi daïy: –Ngay luùc naøy vaø taïi ñaây, Ta seõ giaûng cho oâng veà khoå, taäp vaø phaùp dieät khoå. OÂng haõy laéng nghe vaø chí taâm thoï trì. Chuùng sanh ñeàu coù nhöõng ñau khoå duø nhoû nhaët. Khoå naøy coù nhieàu loaïi khaùc nhau, ñeàu ñöôïc sanh ra töø duïc, taäp khôûi töø duïc, laáy duïc laøm caên baûn, coù nhaân duyeân töø duïc. Ngöôøi thoân tröôûng baïch Theá Toân: –Laønh thay! Theá Toân, con caên taùnh aùm ñoän, khoâng hieåu lôøi noùi toùm löôïc, caàu mong Ngaøi töø bi giaûng roäng yù nghóa naøy cho con ñöôïc khai ngoä. Ñöùc Phaät daïy: –Ta hoûi oâng, tuøy yù ñaùp. Trong thoân Öu-laâu-taàn-loa naøy vôùi soá

daân chuùng ôû ñaáy, giaû söû coù ngöôøi baét troùi, huûy nhuïc, gieát cheát hoï, oâng ñoái vôùi vieäc naøy, coù sanh khoå naõo khoâng? Thoân tröôûng ñaùp: –Tuy coù buoàn thaûm nhöng khoâng phaûi con quaù ñau khoå ñoái vôùi taát caû moïi ngöôøi. Baïch Theá Toân, trong thoân Öu-laâu-taàn-loa naøy, ngöôøi naøo ñöôïc con yeâu meán, môùi laøm cho con ñau khoå, saàu naõo, taâm khoâng vui veû. Ngöôøi naøo maø con khoâng yeâu meán, khoâng tham aùi, khoâng nhôù ñeán, vôùi taát caû nhöõng ngöôøi khoâng thaân thieát aáy, con khoâng coù öu, bi, khoå naõo. Ñöùc Phaät baûo oâng ta: –Naøy thoân tröôûng, theá neân phaûi bieát taát caû caùc loaïi khoå phaùt sanh ñeàu do duïc, ñeàu nhaân nôi duïc; duïc laø caên baûn. Ñöùc Phaät laïi baûo: –Naøy oâng chuû thoân, oâng nghó theá naøo vôùi ñöùa con chöa sanh cuûa oâng, chöa coù trong buïng meï, chöa thaáy, nghe veà noù bao giôø, oâng ñoái vôùi noù coù taâm yù yeâu meán thaân thieát khoâng? Ñaùp: –Baïch Theá Toân, khoâng coù. Ñöùc Phaät laïi baûo: –Ñöùa con oâng do vôï oâng ñaõ sanh ra, khi thaáy noù, oâng coù taâm yù öa muoán thaân thieát yeâu meán khoâng? Ñaùp: –Vaâng! Coù nhö

vaäy. Ñöùc Phaät noùi: –Con cuûa oâng do vôï sanh, vöøa môùi lôùn leân, giaû nhö noù laøm vieäc baïi hoaïi, laøm giaëc cöôùp choáng laïi vua. Noù laøm nhö vaäy, oâng coù khoå naõo, öu, bi khoâng? Thoân tröôûng thöa: –Neáu gaëp phaûi tröôøng hôïp naøy, ngay luùc aáy taâm con ñau khoå nhö cheát hay gaàn cheát, noùi gì ñeán öu, bi, khoå naõo. Ñöùc Phaät laïi baûo: –Vaäy neân bieát raèng: Taát caû khoå naõo ñeàu phaùt sanh töø duïc, laáy duïc laøm nhaân; duïc laø caên baûn. Thoân tröôûng noùi: –Hy höõu thay Ñöùc Theá Toân! Lôøi Ngaøi daïy raát ñaày ñuû, vôùi ví duï

raát tinh teá. OÂng ta laïi baïch Phaät: –Giaû nhö con cuûa con ñang ôû nôi xa, con sai ngöôøi ñeán thaêm vieáng. Neáu ngöôøi aáy trôû veà chaäm, con cuøng meï noù taâm yù khoâng yeân, lo ngaïi vì ngöôøi aáy veà muoän, bôûi con muoán bieát con cuûa con coù bình an khoâng. Ñöùc Phaät noùi: –Naøy thoân tröôûng, nhö vaäy, neân bieát chuùng sanh bò khoå naõo vôùi nhieàu loaïi öu, bi ñeàu baét nguoàn töø duïc, sanh ra töø duïc, coù caên baûn töø duïc. Giaû nhö boán aùi bò hö hoaïi, thay ñoåi thì sanh ra boán loaïi öu, bi, khoå naõo. Ai coù ba loaïi aùi cuõng coøn sanh öu, bi, khoå naõo... Ai coù moät loaïi aùi cuõng sanh öu, bi, khoå naõo. Ngöôøi naøo khoâng coù aùi thì khoâng coù öu, bi, khoå naõo, xa lìa traàn caáu, nhö hoa sen trong ao khoâng bò dính nöôùc.

Khi Ñöùc Phaät thuyeát giaûng phaùp naøy, thoân tröôûng Lö Taùnh xa lìa buïi baëm caáu nhieãm, ñaéc phaùp nhaõn thanh tònh, thaáy phaùp, ñaéc phaùp, hieåu phaùp, tri phaùp, vöôït qua nghi hoaëc, töï taâm taùc chöùng, khoâng ñi sai ñöôøng, chöùng ñaéc söùc hieåu bieát trong giaùo phaùp cuûa Ñöùc Phaät.

OÂng ta rôøi choã ngoài, söûa laïi phuïc, chaép tay baïch Phaät: –Thöa Theá Toân, con ñaõ giaûi thoaùt, töø nay veà sau xin quy y Tam baûo laøm vò Öu-baø-taéc, troïn ñôøi con nguyeän chaùnh tín thanh tònh. Thoân tröôûng nghe lôøi Phaät daïy, hoan hyû ñaûnh leã, töø giaõ. Caùc Tyø- kheo nghe lôøi Phaät daïy ñeàu hoan hyû phuïng haønh.

129. Moät thôøi Ñöùc Theá Toân cuøng ñoaøn ngöôøi goàm ñaïi chuùng Tyø-kheo moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò, moät ngaøn vò Öu-baø-taéc, naêm traêm haønh khaát, du haønh ôû nöôùc Ma-kieät-ñeà, töø thoân xoùm naøy ñeán thoân xoùm khaùc, töø thaønh naøy ñeán thaønh khaùc, ñi ñeán khu laâm vieân Maïi ñieäp thuoäc thaønh Na-la-kieàn-ñaø vaø taïm nghæ ôû ñoù. Coù ngöôøi thoân tröôûng hoï Beá Khaåu, laø ñeä töû cuûa Ni-kieàn Töû, nghe Ñöùc Phaät töø nöôùc Ma-kieät-ñeà du haønh ñeán ñaây vaø ñang ôû trong khu laâm vieân naøy, neân töï nghó: “Ta neân ñeán thöa vôùi thaày Ni-caøn-ñaø tröôùc, sau ñoù môùi ñeán gaëp Cuø-ñaøm”. Beá Khaåu lieàn ñi ñeán gaëp Ni-caøn-ñaø, ñaûnh leã saùt döôùi chaân, ngoài qua moät beân. Ni-caøn-ñaø baûo Beá Khaåu:

–OÂng coù theå duøng song phöông luaän ñeå vaán naïn Cuø-ñaøm khoâng? Nhö cho caù caén löôõi caâu hai ngaïnh, nuoát vaøo khoâng ñöôïc, nhaû ra khoâng xong. Song phöông luaän naøy cuõng vaäy, coù theå laøm cho ñoái phöông khoâng theå nhaû ra hay nuoát vaøo. Thoân tröôûng ñaùp: –Xin thaày daïy cho con, con seõ ñeán hoûi. Theá naøo laø song phöông luaän, coù theå laøm cho Cuø-ñaøm nhaû khoâng ra, nuoát khoâng vaøo. Ni-caøn-ñaø noùi: –OÂng ñeán gaëp Cuø-ñaøm, noùi theo lôøi ta: Naøy

Cuø-ñaøm, coù phaûi Ngaøi muoán taïo lôïi ích cho caùc gia ñình phaûi khoâng? Neáu oâng ta noùi khoâng muoán taïo lôïi ích, thì noùi oâng ta coù khaùc gì keû phaøm ngu. Neáu oâng aáy noùi, muoán taïo lôïi ích cho caùc gia ñình, thì hoûi raèng: Vaäy taïi sao hieän nay Ngaøi ñöa moät ngaøn hai traêm naêm möôi Tyø-kheo, moät ngaøn Öu-baø-taéc, naêm traêm haønh khaát ñi töø thoân xoùm naøy ñeán xoùm thoân khaùc, töø thaønh naøy ñeán thaønh khaùc, phaù haïi nhieàu nhaø, nhöõng nôi ñaõ ñi qua bò Ngaøi chaø ñaïp phaù hoaïi laøm thöông toån nhö möa ñaù phaù luùa. Ñaây goïi laø phaù hoaïi, chaúng phaûi laø laøm lôïi ích. Beá Khaåu hoïc lôøi daïy xong, ñeán röøng Maïi ñieäp, vaøo gaëp Ñöùc Phaät, thaêm hoûi qua loa roài ngoài qua moät beân, thöa vôùi Ñöùc Phaät: –Naøy Cuø-ñaøm, Ngaøi muoán laøm vieäc taêng tröôûng lôïi ích cho caùc gia ñình phaûi khoâng? Ngaøi thöôøng taùn thaùn veà söï taêng tröôûng lôïi ích phaûi khoâng? Ñöùc Phaät ñaùp: –Ñoái vôùi cuoäc soáng naøy, Ta luoân luoân muoán thöïc hieän phaùp taêng tröôûng lôïi ích. Thoân tröôûng leân tieáng: –Neáu Ngaøi mong muoán söï lôïi ích, vì sao hieän nay trong daân gian bò ñoùi keùm, laïi cuøng moät ngaøn hai traêm naêm möôi Tyø-kheo, moät ngaøn Öu-baø-taéc, naêm traêm haønh khaát, cuøng nhau ñi töø thoân naøy ñeán xoùm khaùc, töø thaønh phoá naøy ñeán thaønh phoá khaùc, laøm toån haïi nhieàu gia ñình. Ñaây khoâng phaûi laø phaùp taêng tröôûng lôïi ích, ñoù laø toån giaûm, nhö möa ñaù phaù luùa. Ngaøi phaù hoaïi daân chuùng cuõng nhö vaäy. Ñöùc Phaät baûo thoân tröôûng: –Ta nhôù trong chín möôi moát kieáp ñaõ qua, khoâng heà coù moät gia ñình naøo töï yù ñem thöïc phaåm ñaõ chín boá thí maø ñeán noãi bò toån giaûm.

OÂng haõy xem, taát caû caùc gia ñình coù nhieàu taøi saûn, cuûa baùu quyeán thuoäc, toâi tôù, voi ngöïa boø deâ... cô nghieäp giaøu coù aáy, coù tröôøng hôïp naøo khoâng do boá thí maø ñöôïc nhö vaäy. Chính Ta do boá thí voâ haïn neân ñöôïc quaû baùo naøy. Coù taùm nhaân duyeân laøm toån haïi caùc gia ñình: 1. Bò vua xaâm chieám. 2. Bò giaëc cöôùp ñoaït. 3. Bò löûa ñoát chaùy. 4. Bò nöôùc luït cuoán troâi. 5. Maát daáu choã choân cuûa caûi. 6. Sanh con aùc khoâng bieát laøm aên. 7. Bò ngöôøi coù uy theá laøm toån haïi taøi saûn. 8. Con xaáu söû duïng taøi saûn khoâng hôïp lyù. Ngöôøi theá gian ñeàu noùi taùm vieäc naøy thöôøng phaù hoaïi gia ñình. Nay Ta noùi theâm veà vieäc phaù hoaïi thöù chín. Ñieàu phaù hoaïi thöù chín laø voâ thöôøng. Ngoaøi chín thöù naøy ra, ai cho raèng Sa-moân Cuø-ñaøm hay phaù hoaïi caùc gia ñình, söï vieäc naøy khoâng ñuùng. Ai loaïi tröø chín nhaân duyeân naøy, noùi Sa-moân Cuø-ñaøm hay phaù hoaïi caùc gia ñình, laøm cho khoâng phaùt trieån, vieäc naøy cuõng khoâng ñuùng. Nhöõng ngöôøi naøo khoâng töø boû lôøi noùi naøy, khoâng töø boû yù muoán naøy, nhö phí söùc ñaäp vaøo quaû banh baèng da, roài cuõng bò ñoïa ñòa nguïc. Thoân tröôûng Beá Khaåu khi nghe lôøi daïy naøy, raát sôï haõi, öu saàu, loâng toùc döïng ngöôïc, ñöùng daäy laïy saùt chaân Phaät, höôùng veà Phaät thöa: –Con xin thaønh taâm saùm hoái vôùi Ñöùc Phaät, con quaù ngu si, cuõng nhö treû con, haønh ñoäng baát thieän, ngay tröôùc Ñöùc Phaät, noùi ra lôøi doái traù haï tieän, hö voïng khoâng thaät. Caàu xin Ngaøi thöông xoùt cho pheùp con saùm hoái. Ñöùc Phaät baûo thoân tröôûng: –Ta bieát roõ oâng thaønh taâm, bieát roõ toäi mình, bieát roõ söï ngu si nhö treû con, haønh ñoäng baát thieän, neân ñoái vôùi Ñöùc

Nhö Lai A-la-haùn ñaõ taïo haønh ñoäng ñaïi hö voïng haï tieän. Hieän nay, oâng ñaõ töï bieát toäi, thaønh taâm saùm hoái, taêng tröôûng phaùp thieän, dieät tröø phaùp aùc. Ta thöông xoùt oâng, nhaän söï saùm hoái naøy laøm cho oâng taêng tröôûng phaùp thieän, thöôøng khoâng thoaùi chuyeån, hö hoaïi. Khi aáy vò thoân tröôûng hoï Beá Khaåu nghe lôøi Phaät daïy, hoan hyû

ñaûnh leã töø giaõ. 130. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi röøng Maïi ñieäp, thuoäc thaønh Na-la-kieànñaø. Coù ngöôøi thoân tröôûng hoï Beá Khaåu suy nghó: “Ta muoá n gaëp Sa-moân Cuø-ñaøm nhöng khoâng gaëp thaày Ni-caø n-ñaø cuûa ta tröôùc thì khoâ ng ñöôïc”. OÂ ng ta ñeán gaë p Ni-caø n-ñaø, laï y saùt döôùi chaâ n, ngoài qua moä t beân.

Ni-caøn-ñaø baûo oâng ta: –Ta daïy oâng caùch vaán naïn baèng song phöông luaän, laøm cho Sa- moân Cuø-ñaøm khoâng theå nhaû ra maø cuõng khoâng theå nuoát vaøo. Beá Khaåu hoûi: –Thöa A-xaø-leâ, duøng luaän song phöông gì maø coù theå laøm cho Sa- moân Cuø-ñaøm nhaû khoâng ñöôïc, nuoát khoâng troâi. Ni-caøn-ñaø noùi: –OÂng haõy ñeán gaëp Sa-moân Cuø-ñaøm, noùi raèng: Ngaøi khoâng muoán taïo lôïi ích an laïc cho taát caû chuùng sanh hay laø Ngaøi taùn döông phaùp ñem laïi lôïi ích, an laïc cho taát caû chuùng sanh? Neáu oâng aáy noùi khoâng muoán taïo lôïi ích an laïc cho taát caû chuùng sanh thì khaùc gì phaøm phu ngu si ôû theá gian. Neáu oâng aáy noùi muoán ñem laïi lôïi ích, an laïc cho taát caû chuùng sanh, thì taïi sao khoâng bình ñaúng thuyeát phaùp cho moïi ngöôøi. Coù tröôøng hôïp khoâng ñöôïc nghe thuyeát phaùp nhö nhau. Ngöôøi thoân tröôûng ghi nhaän lôøi daïy, ñeán gaëp Ñöùc Phaät thaêm hoûi qua loa roài ngoài qua moät beân, baïch Phaät: –Coù phaûi Ngaøi khoâng muoán taïo lôïi ích an laïc cho caùc chuùng sanh phaûi khoâng? Hay laø Ngaøi taùn döông phaùp ñem laïi an laïc, lôïi ích? Ñöùc Phaät noùi: –Ta luoân luoân muoán ñem laïi lôïi ích cho taát caû chuùng sanh vaø thöôøng taùn thaùn phaùp naøy. Beá Khaåu noùi: –Nhö vaäy, taïi sao Ngaøi khoâng thuyeát phaùp cho taát caû chuùng sanh moät caùch bình ñaúng. Coù ngöôøi khoâng ñöôïc nghe phaùp? Ñöùc Phaät baûo:

–Nay Ta hoûi, oâng tuøy yù ñaùp laïi. Ví nhö ngöôøi ñôøi coù ba loaïi ruoäng. Coù loaïi ruoäng thöôïng haûo haïng, maàu môõ phì nhieâu. Loaïi ruoäng thöù hai toát trung bình. Loaïi ruoäng thöù ba ôû ñoàng hoang xa xoâi, laãn caùt, muoái maën. Nhö vaäy, nhöõng ngöôøi noâng phu neân gieo gioáng ôû loaïi ruoäng naøo tröôùc. Beá Khaåu ñaùp: –Ai vì lôïi ích ñeàu gieo gioáng ôû ruoäng toát tröôùc ñeå mong muoán thu ñaït ích lôïi lôùn. Ñöùc Phaät hoûi: –Neáu ruoäng toát khoâng coøn thì gieo gioáng ôû ruoäng naøo? Beá Khaåu ñaùp: –Sau ñoù laø gieo gioáng ôû ruoäng trung bình. Sau khi gieo gioáng khaép ruoäng trung bình thì môùi gieo gioáng ñeán ruoäng xaáu nhaát ñeå mong thu hoaïch chuùt ít veà sau. Ñöùc Phaät baûo: –OÂng neân bieát ruoäng thöôï ng haïng cuõng nhö caùc ñeä töû Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni cuûa Ta. Ta thuyeá t phaùp cho hoï, ñaàu giöõa vaø cuoá i luoân toaøn thieä n, caâu vaên vaø yù nghóa ñeàu vi dieäu, thaønh töïu lôï i ích cho baû n thaân, lôïi ích hoaøn toaøn, trong saùng ñaày ñuû, hieå n loä phaï m haïnh. Tyø-kheo, Tyø- kheo-ni aáy ñöôïc nghe phaù p cuûa Ta roài , y chæ nôi Ta, quy y nôi Ta, nöông töïa nôi Ta. Ta laø thuyeà n tröôûng ñöa hoï

qua soâ ng. Ta laø m cho hoï môû maét thaáy roõ, soá ng an laïc . Hoï ñöôïc nghe phaù p roà i, baøy toû: “Ñöùc Phaät vì chuù ng ta giaûng daïy, chuùng ta caàn phaûi taän taâ m tu haønh, khieán cho chuù ng ta ñöôï c lôïi ích laâu daøi , ñöôïc an laïc thaät söï”.

Ruoäng trung bình nhö ñeä töû Öu-baø-taéc, Öu-baø-di cuûa Ta. Ta thuyeát phaùp cho hoï, tröôùc sau ñeàu toaøn thieän, caâu vaên vaø yù nghóa ñeàu vi dieäu, thaønh töïu lôïi ích cho baûn thaân, lôïi ích hoaøn toaøn, ñaày ñuû trong saùng, hieån loä phaïm haïnh. Öu-baø-taéc, Öu-baø-di nghe phaùp cuûa Ta roài, y chæ nôi Ta, quy y nôi Ta, nöông döïa nôi Ta. Ta laø thuyeàn tröôûng ñöa hoï qua soâng. Ta laøm cho hoï môû maét thaáy roõ, soáng an laïc. Hoï ñöôïc nghe phaùp, baøy toû: “Ñöùc Phaät vì ta giaûng phaùp. Chuùng ta caàn phaûi chuù taâm tu haønh, ñeå cho chuùng sanh ñöôïc lôïi ích laâu daøi, ñöôïc thaät söï an laïc”. Ruoäng baäc haï coù laãn caùt, muoái maën nhö ngoaïi ñaïo. Ta cuõng thuyeát phaùp cho hoï, ñaàu giöõa vaø cuoái toaøn thieän... hieån loä phaïm haïnh. Nhöõng ngoaïi ñaïo aáy ñeàu coù theå nghe, ghi nhaän, tuøy theo söï öa

thích cuûa hoï, cho ñeán chæ vôùi moät caâu hieåu ñöôïc noäi dung ñeå höôùng ñeán. Ta cuõng vì hoï, luoân luoân giuùp ñôõ taïo lôïi ích, ñeå hoï thaät söï an laïc. Beá Khaåu nghe lôøi Phaät daïy, thöa: –Hy höõu thay Ñöùc Cuø-ñaøm! Ngaøi noùi ví duï thaät hoaøn toaøn chính xaùc. Ñöùc Phaät baûo: –Ñeå laøm saùng toû yù nghóa naøy, Ta noùi theâm ví duï: Ví nhö ngöôøi ñôøi coù ba caùi boàn ñeå ñöïng nöôùc. Caùi thöù nhaát raén chaéc laønh laën, khoâng bò nöùt, khoâng bò thaám chaûy. Caùi thöù hai cuõng laønh laën khoâng bò hö, khoâng bò nöùt, nhöng bò thaám chaûy chuùt ít. Caùi thöù ba vöøa bò hö vöøa bò thaám ræ. Coù ngöôøi muoán roùt nöôùc vaøo, neân duøng boàn naøo tröôùc? Ñaùp: –Ñaàu tieân roùt vaøo boàn khoâng bò hö, thaám chaûy. Sau khi boàn naøy ñaày môùi roùt qua boàn thöù hai. Boàn naøy tuy nguyeân veïn khoâng bò hö nhöng coù thaám ræ chuùt ít. Ñöùc Phaät hoûi: –Boàn thöù hai ñaày roài thì roùt vaøo ñaâu? Ñaùp: –Boàn thöù ba tuy bò hö, thaám chaûy, nhöng coù theå roùt nöôùc ñeán choã khoâng bò chaûy ñeå duøng taïm thôøi. Ñöùc Phaät noùi: –Boàn thöù nhaát duï cho caùc ñeä töû Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni cuûa Ta. Ta thuyeát phaùp cho hoï... cho ñeán... laøm cho hoï thöïc söï an laïc. Boàn thöù hai duï cho caùc ñeä töû Öu-baø-taéc, Öu-baø-di cuûa Ta. Ta thuyeát phaùp cho hoï... cho ñeán... ñöôïc thaät söï an laïc. Boàn thöù ba duï cho caùc ngoïai ñaïo. Ta thuyeát phaùp cho hoï nghe vaø ghi nhôù nhieàu ít... cho ñeán... khieán hoï ñöôïc lôïi laïc thaät söï. Khi thoân tröôûng Beá Khaåu nghe lôøi Phaät daïy, taâm raát kinh sôï, öu saàu lo laéng, toaøn thaân noåi gai oác, ñöùng leân laïy saùt döôùi chaân Phaät, thöa: –Con xin thaønh taâm saùm hoái vôùi Ñöùc Theá Toân. Con quaù ngu si nhö ñöùc beù khôø, haønh ñoäng baát thieän, ñoái tröôùc Ñöùc Phaät, noùi lôøi haï tieän doái traù khoâng thaät. Caàu mong Ngaøi töø bi cho con ñöôïc saùm hoái.

Ñöùc Phaät baûo oâng ta: –OÂng ñaõ chí taâm bieát roõ toäi mình, bieát roõ thaä t ngu si nhö ñöùa beù, haønh ñoä ng baát thieän. OÂng tröï c tieá p noùi vôùi Ñöùc Nhö Lai lôø i doá i traù hö voïng haï tieä n. Nay oâ ng ñaõ bieát toäi , thaønh taâm saùm hoái thì phaùp thieän ngaø y caøng taêng tröôûng, ñieàu aùc bò tieâu dieät. Ta thöông caûm

oâng, cho oâng ñöôïc saùm hoá i, ñeå taê ng tröôûng phaùp thieän, khoâng bò thoaùi chuyeån.

Thoân tröôûng Beá Khaåu nghe lôøi Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh, ñaûnh leã töø giaõ.

131. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong röøng Maïi ñieäp, thuoäc thaønh Na-la- kieän-ñaø. Baáy giôø vò thoân tröôûng, ngöôøi hoï Keát Taäp Luaän, suy nghó: “Ta khoâng caàn ñeán gaëp Ni-kieàn, neân ñeán choã Ñöùc Phaät”. Nghó theá roài, oâng ta ñeán gaëp Ñöùc Phaät, sau khi thaêm hoûi, ngoài qua moät beân. Ñöùc Phaät hoûi thoân tröôûng Keát Taäp Luaän: –Ni-caøn-ñaø-nhaõ-ñeà Töû giaûng thuyeát nhöõng phaùp gì cho caùc ñeä töû? Thoân tröôûng thöa: –Baïch Theá Toân, Ni-caøn-ñaø thöôøng giaûng daïy: Ai gaây nghieäp gieát haïi, do gieát haïi nhieàu laàn, chaéc chaén bò ñoïa vaøo coõi aùc, ñoïa ñòa nguïc. Cuõng nhö vaäy, troäm caép, taø daâm, noùi doái... do laøm nhieàu laàn phaûi ñoïa ñòa nguïc. Ñöùc Theá Toân baûo thoân tröôûng: –Theo nhö chuû thuyeát cuûa Ni-caøn-ñaø thì khoâng coù chuùng sanh naøo bò ñoïa xöù aùc, ñòa nguïc caû. Taïi sao? Nhö Ni-caøn-ñaø giaûng daïy ai gaây nghieäp saùt haïi nhieàu laàn phaûi bò ñoïa xöù aùc, ñòa nguïc. Ai gaây nghieäp troäm caép, taø daâm, noùi doái... cuõng nhö vaäy. Trong ñôøi soáng, taát caû chuùng sanh duøng thôøi gian saùt haïi thì ít, thôøi gian khoâng saùt haïi thì nhieàu. Neáu cho raèng do nhieàu thôøi gian saùt sanh môùi bò ñoïa ñòa nguïc. Trong khi ñoù thôøi gian ñeå saùt sanh thì ít, thôøi gian khoâng saùt sanh thì nhieàu. Theá neân khoâng theå naøo bò ñoïa vaøo xöù aùc ñòa nguïc. Ñoái vôùi troäm caép, taø daâm, noùi doái… cuõng nhö vaäy, thôøi gian ñeå gaây nghieäp thì ít, thôøi gian khoâng gaây nghieäp thì nhieàu, taát nhieân khoâng theå naøo bò ñoïa vaøo

xöù aùc, ñòa nguïc. Ñöùc Phaät laïi baûo thoân tröôûng: –Nhö vaäy, theo lôøi oâng noùi, khoâng coù ngöôøi naøo bò ñoïa ñòa nguïc caû. Thoân tröôûng baïch Phaät: –Thöa Ñöùc Cuø-ñaøm, ñuùng nhö vaäy. Ñöùc Phaät baûo thoân tröôûng: –ÔÛ theá gian coù nhöõng ñaïo sö vôùi khaû naêng suy nghó kheùo leùo, vôùi trí tueä phaân bieät, treân cô sôû suy nghó aáy, trong phaïm vi phaøm phu, duøng ngoân ngöõ bieän taøi cuûa mình, thuyeát giaûng cho caùc ñeä töû veà phaùp nhö theá naøy: “Ai taïo nghieäp saùt sanh nhieàu laàn phaûi bò ñoïa xöù aùc, ñòa nguïc. Bôûi vì nhieàu thôøi gian taïo nghieäp neân bò ñoïa ñòa nguïc. Ñoái vôùi troäm caép, taø daâm, noùi doái cuõng vaäy, do nhieàu thôøi gian taïo nghieäp neân bò rôi vaøo xöù aùc, ñòa nguïc”. Caùc ñeä töû cuûa hoï nhaát taâm tín kính lôøi daïy cuûa vò thaày aáy, chí taâm thoï trì, vaø baøy toû: “Vò ñaïo sö cuûa ta hieåu bieát nhö theá kia, nhaän thöùc nhö theá kia”. Ñeán löôït caùc ñeä töû naøy daïy caùc ñeä töû cuûa mình cuõng giaûng noùi: “Ñaïo sö cuûa ta ñaõ noùi raèng khi ngöôøi naøo saùt sanh, do nhieàu laàn saùt sanh bò ñoïa xöù aùc, ñòa nguïc”. Caùc ñeä töû haïng chaùu, töï nghó: “Tröôùc ñaây ta saùt sanh, chaéc chaén phaûi bò ñoïa ñòa nguïc. Troäm caép, taø daâm vaø noùi doái chaéc chaén bò ñoïa xöù aùc vaø rôi vaøo ñòa nguïc”. Töø nguyeân nhaân treân phaùt sanh nhaän thöùc naøy. Nhaän thöùc ñoù goïi laø taø kieán. Ai khoâng xaû boû taø kieán aáy thì khoâng giaûi tröø ñöôïc nghi hoaëc, khoâng tu söûa vieäc aùc ñaõ laøm. Do

nghieäp aùc naøy thöôøng taïo theâm caùc nghieäp aùc. Vì taâm khoâng ñöôïc söûa ñoåi ñaày ñuû neân khoâng coù ñöôïc taâm giaûi thoaù t hoaøn toaøn, tueä giaûi thoaùt hoaøn toaøn. Vì khoâng coù taâm giaûi thoaùt, tueä giaûi thoaùt hoaøn toaøn neân phæ baùng Hieàn thaùnh. Do phæ baùng Hieàn thaùnh neân goïi laø taø kieán.

Ñöùc Phaät baûo thoân tröôûng: –Neáu coù ai sanh taø kieá n aáy thì chaéc chaén ñoïa xöù aù c, ñòa nguïc . Taát caû chuù ng sanh do coù nguyeân nhaân naø y laøm taâm caá u baån nhieãm oâ. Do nguyeâ n nhaân aá y khieán cho chuù ng sanh coù taát caû nghieä p troùi buoä c .

Coù Ñöùc Phaät Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Bieán Tri, A-la-ha Tam- mieäu-tam Phaät-ñaø ra ñôøi. Ngaøi duøng nhieàu caùch ñeå cheâ traùch vieäc saùt sanh, troäm caép, taø daâm, noùi doái... Ngaøi taùn döông ngöôøi coù thaéng phaùp, coù tin hieåu, xaùc quyeát ñuùng ñaén. Hoï baïch vôùi Phaät:

–Theá Toân cuûa con vôùi tri kieán chaân chaùnh thuyeát giaûng caùc loaïi giaùo phaùp, laøm cho con ñöôïc hieåu bieát ñuùng nhö thaät. Ñeä töû cuûa Ngaøi cuõng giaûng phaùp nhö vaäy, baèng nhieàu nhaân duyeân cheâ traùch saùt sanh, taùn döông khoâng saùt sanh, duøng nhieàu nhaân duyeân taùn döông khoâng troäm caép, khoâng taø daâm, khoâng voïng ngöõ. Tröôùc ñaây ta ñaõ töøng saùt sanh, troäm caép, taø daâm, noùi doái... Ta vì söï vieäc naøy thöôøng töï hoái traùch. Töï hoái traùch neân khoâng gaây theâm nghieäp aùc. Do raát hoái traùch nghieäp aùc naøy baèng caùch saùm hoái, neân caùc nghi, hoái ñeàu ñöôïc tröø dieät, taêng tröôûng nghieäp thieän, khoâng coøn tieáp tuïc saùt sanh, troäm caép, taø daâm, noùi doái... Saùm hoái nhöõng ñieàu ñaõ laøm tröôùc ñaây vaø sau naøy khoâng coøn gaây nghieäp aùc nöõa. Vì thöïc hieän nhö vaäy neân ñaït ñöôïc ñaày ñuû taâm giaûi thoaùt, tueä giaûi thoaùt. Do taâm vaø tueä ñaày ñuû neân khoâng phæ baùng Hieàn thaùnh. Do khoâng phæ baùng Hieàn thaùnh neân ñöôïc chaùnh kieán.

Ñöùc Phaät baûo thoân tröôûng: –Nhôø thöôøng tu taäp chaùnh kieán neân sau khi qua ñôøi ñöôïc ñi vaøo xöù thieän, sanh leân coõi Trôøi. Taâm taát caû chuùng sanh ñöôïc thanh tònh nhôø thöôøng saùm hoái vôùi chaùnh kieán. Saùm hoái laøm cho thanh tònh caùc nghieäp aùc buoäc vôùi phieàn naõo, toäi loãi caáu ueá cuûa chuùng sanh. Ñeä töû cuûa baäc Hieàn thaùnh nghe ñöôïc vieäc naøy lieàn quan saùt tu taäp: “Trong suoát ngaøy ñeâm, giôø phuùt giaây ñaõ troâi qua, thôøi gian gieát haïi nhieàu hay thôøi gian khoâng gieát haïi nhieàu? Suy luaän cho chính xaùc thì thôøi gian saùt haïi ít, thôøi gian khoâng saùt haïi nhieàu. Trong thôøi gian ta haønh ñoäng saùt haïi, ta thaät baát thieän, haønh ñoäng phi lyù. Töø nay veà sau ta khoâng saùt sanh nöõa. Ta ñoái vôùi taát caû caùc loaøi khoâng coøn hieàm khích, haän thuø, ñoá kî nöõa. Do vaäy neân sanh taâm hoan hyû, sanh taâm hoan hyû neân aùi laïc phaùt sanh, do aùi laïc sanh neân ñöôïc hyû laïc, do hyû laïc sung maõn neân thoï höôûng an laïc, do thoï höôûng an laïc neân taâm ñöôïc an ñònh”. Ñeä töû cuûa baäc Hieàn thaùnh vì taâm ñöôïc ñònh neân keát hôïp vôùi taâm Töø. Ñaõ keát hôïp vôùi taâm Töø thì khoâng oaùn haän, khoâng ñoá kî, taâm quaûng ñaïi, taâm vöôït xa voâ löôïng, voâ bieân. Do tu taâm Töø moät caùch thieän xaûo neân ñoái vôùi taát caû chuùng sanh ôû höôùng

Ñoâng khoâng coù oaùn haän. Phöông Nam, Taây, Baéc boán höôùng vaø treân döôùi cuõng nhö vaäy. Taâm Töø bao truøm khaép caû theá giôùi. Ñeä töû cuûa baäc Hieàn thaùnh hieåu bieát nhö theá roài phaûi tu haønh theo taâm thieän naøy, truï trong phaùp thieän naøy. Baáy giôø Theá Toân laáy chuùt ít ñaát ñaët trong moùng tay, hoûi thoân

tröôûng: –Ñaát treân maët ñaát nhieàu hay ñaát trong moùng tay Ta nhieàu? Thoân tröôûng ñaùp: –Ñaát trong moùng tay quaù ít, khoâng theå so saùnh vôùi ñaát treân maët ñaát, ñeán gaáp traêm laàn, ngaøn laàn, ngaøn öùc laàn cuõng khoâng theå tæ duï so saùnh ñöôïc. Ñöùc Phaät baûo thoân tröôûng: –Nhöõng toäi do nghieäp ñaõ taïo taùc nhö ñaát treân moùng tay, taâm Töø nhö ñaát treân ñaïi ñòa, khoâng theå löôøng ñöôïc baèng tính toaùn, ví duï. Thoân tröôûng thöa: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy! Nghieäp aùc coù theå so saùnh tính toaùn ñöôïc. Vôùi nghieäp aùc haïn heïp nhö vaäy khoâng theå ñöa ngöôøi vaøo coõi aùc ñaïo. Cuõng khoâng theå truï, cuõng khoâng theå tính keå. Phaøm ngöôøi haønh taâm Töø thì coâng ñöùc ñaït ñöôïc nhö ñaát ôû ñaïi ñòa, toäi saùt sanh nhö ñaát treân moùng tay. Coâng ñöùc cuûa taâm Bi nhö ñaát treân ñaïi ñòa, toäi troäm caép nhö ñaát treân moùng tay. Coâng ñöùc cuûa taâm Hyû nhö ñaát treân ñaïi ñòa, toäi taø daâm nhö ñaát treân moùng tay. Coâng ñöùc cuûa taâm Xaû nhö ñaát treân ñaïi ñòa, toäi noùi doái nhö ñaát treân moùng tay. Khi Ñöùc Nhö Lai phaân bieät giaûng daïy phaùp naøy, vò thoân tröôûng nghe lôøi Phaät daïy lieàn xa lìa buïi baëm caáu ueá ñaït ñöôïc nhaõn thanh tònh, chöùng phaùp, thaáy phaùp, tri phaùp, thoâng suoát caùc phaùp, vöôït qua caùc nghi hoaëc, töï mình thaáu trieät, khoâng phaûi do tin ngöôøi khaùc. OÂng ta rôøi choã ngoài, söûa laïi y phuïc, chaép tay baïch Phaät: –Thöa Theá Toân, con ñaõ ñöôïc ñoä, con ñaõ ñöôïc ñoä . Con xin quy y Phaät , quy y Phaùp, Taêng, troïn ñôø i tín taâm thanh tònh laøm vò Öu-baø-taéc .

Thoân tröôûng laïi baïch Phaät: –Thöa Theá Toân, ai vì lôïi döôõng neân maéng chöûi thoâ aùc, ngaøy caøng taêng theâm aùc, taøi saûn cuûa mình ñaõ maát thì laøm sao ñöôïc lôïi ích. Con cuõng nhö vaäy, vì lôïi loäc neân thaân caän Ni-kieàn ngu si, baát thieän. Con vì ngu si khôø daïi neân thaân caän hoï, cuùng döôøng cung kính. Vôùi hoï, con khoâng ñöôïc lôïi ích gì, bò hoï che ñaäy, saép bò ñoïa ñòa nguïc. Theá Toân ñaõ cöùu con thoaùt ly coõi aùc. Laàn nöõa con xin quy y Phaät, Phaùp, Taêng, troïn ñôøi laøm Öu-baø-taéc. Nay con töø boû taát caû taâm tin töôûng, kính ngöôõng, toân troïng tröôùc ñaây ñoái vôùi Ni-kieàn ngu si. Laàn thöù ba, con xin quy y Phaät, Phaùp, Taêng baûo, troïn ñôøi tín ngöôõng laøm vò Öu-baø-taéc.

Khi aáy thoân tröôûng hoï Taïo Luaän nghe lôøi Phaät daïy, hoan hyû

ñaûnh leã roài töø giaõ.
Keä toùm löôïc:
Ñoäng dao vaø ñaáu tranh
Ñieàu maõ vôùi aùc taùnh
Ñaûnh phaùt cuøng Maâu-ni

Vöông phaùt vaø hoï Lö
Ñoùi keùm vôùi ruoäng gioáng
Thuyeát luaän gì laø möôøi.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.